Mariborski Večernik

Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Leto I. (VIII.), štev. 136 Maribor, petek, 14. oktobra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kombinacije in negotovost

DO REDNEGA ZASEDANJA SKUPŠČINE NE BO IZPREMEMB. — RADIĆ ODKLANJA POGAJANJA Z VUKIČEVIĆEM.

BEOGRAD, 14. oktobra. Vlada se je bavila včerai in danes izključno s tekočimi posli. Ministri odločno odklanjajo vsako iziavo glede položaja. Pač pa je znani komunike demokratskega poslanskega kluba še vedno predmet živahne razprave po listih, ki soglašajo v tem, da je postal položaj vlade tako kritičen, da pride lahko vsak dan do izpremembe.

V današnji »Politiki« naglaša neki sotrudnik ministrskega predsednika, da dosedanji pogoji demokratov nikakor ne tvorijo kamen spodtike, ako pa bi prišli demokrati z novimi zahtevami, posebno z zahtevo po vzpostavitvi pravnega reda, potem je vladna kriza neizogibna.

Radikalni centrum se sicer odločno zavzema za ohranitev dosedanje koalicije, želi pa, da bi prevzela vodstvo vlade kaka nevtralna oseba (morda dr. Ninčić). Govori se tudi o možnosti koncentracijskega kabineta, v katerega bi stopili radikali, demokrati, radićevci in samostojni demokrat.

Močno razburja radikale stališče demokratov v verifikacijskem odseku. Demokrati namreč popolnoma soglašajo z muslimani, da mora volitve v sarajevskem okraju preiskati parlamentarna komisija in so tozadevno odklonili vsak kompromis z radikali. Muslimani so za vsak slučai pripravljeni v verifikacijskem odboru glasovati tudi večinskemu predlogu, pa čeprav bi pri tem padla vlada.

Današnji listi prinašajo dalje vest, da je Vukičević včeraj trikrat poskušal stopit v kontakt z Radićem, ki pa odločno odklania vsaka pogajania ž njim.

Splošno prevladuje zato mnenje, da do sestanka skupščine ni pričakovati bistvenih izprememb.

„Amerikan Girl" padla v morje

APARAT IN POSADKA REŠENA NA AZORSKE OTOKE.

Na vzletišču Le Bourget pri Parizu je vladalo včeraj ves dan podobno mrzlično vrvenje ljudstva, kakor ob prihodu Lindbergha iz Amerike, ki je prvi premagal ocean. Na tisoče in tisoče ljudi je pričakovalo prihoda letala »American Girl«, s katerim je poletela pod vodstvom kapitana Haldemana pilotinja Ruth Elder iz Amerike v Evropo. Nervoznost je dosegla vrhunec okoli 10. dopoldne, ko se je dvignilo 12 francoskih mornariških letal, da poiščejo letalko in jo eventualno spremijo na vzletišče Le Bourget. Policija je le z največjo težavo vzdrževala mir in red. Tem večje razburjenje in vznemirjenje pa se je polastilo prebivalstva, ko so se francoska letala vrnila, ne da bi našla »American Girl«. Tudi francoske brezžične postaje ob obali, ki so imele permanentno službo, niso mogle dobiti nobenih poročil o usodi letala.

Tudi v newyorških krogih se že izraža bojazen, da je Ruth Elder in kapitana Haldemana zadela ista usoda, kakor že toliko pilotov v zadnjih mesecih. Vsekakor je zelo malo upanja, na rešitev. Parniška proga je namreč tako dobro zasedena, da bi po mnenju strokovnjakov letalo moralo biti kje opaženo, ako bi se približevalo Evropi. Vremenska poročila z morja so neugodna.

*

LONDON, 14. oktobra. »American Girl« je padla v morje, kjer jo je vzel neki norveški parnik na krov in izkrcal Ruth Elder in kapitana Haldermana na Azorsih otokih. Na aparatu je počila dovodna cev za olje, vsled česar se je moralo letalo spustiti na morje. Aeroplan je zelo pokvarjen in potrebuje temeljitega popravila.

Šahovske zanimivosti

Aljehin zopet vodi.

Dvanajsta angleška partija Aljehin-Capablanca je pri nadaljevanju končala z zmago Aljehina. Capablanca je kapituliral po 41. potezi. S tem je prevzel na tem znamenitem matchu za svetovno šahovsko prvenstvo Aljehin zopet vodstvo. Sedanje stanje je namreč 3:2 za Aljehina, 7 partij pa je končalo remis.

Tretje kolo londonskega turnirja.

V sredo se je na londonskem turnirju igralo tretje kolo, ki je končalo s sledečim rezultatom: Winter je porazil Thomasa, dr. Vidmar Colleja, Bogoljubov Marshalla. Partila Tartakower-Buerger je bila prekinjena. Niemcovič je porazil Fairhursta.

Nove praktične položnice

uvaja poštna hranilnice SHS za odpošiljanje denarja adresatom, ki imajo svoj račun pri niej. Občinstvo je neredko v položaju, da ve za naslov in številko poštnega računa upnika, pa nima od njega čekovnih položnic za izvršitev plačila. Poštni uradi so prejeli nove položnice, ki jih lahko vsakdo dobi na poštnih uradih à 25 par. Odpošiljatelj zneska mora napisati sam številko čekovnega računa na vseh treh delih položnice, na priznanici na spredniem delu pa ime lastnika računa. Vsaka pošta ima tudi seznam lastnikov čekovnih računov, iz katerega so razvidni točni naslovi in številke računov. Za točno izpolnitev teh novih položnic odgovarja seveda pošiljatelj sam. —

Vlom v Poljčanah.

Dne 11. t. m. so neznani storilci vlomili v trgovino Ivana Logarja v Studenicah pri Poljčanah, a so bili pravočasno pregnani in so le neznatno oplenili trgovino. Odnesli so tri pare čevljev in nekaj manufakture, dočim so ostale zaloge ostale nedotaknjene. Vlomilec je na begu zgubil suknjo. Žandarmerija v Poljčanah, ki vodi preiskavo, je storilcu že na sledu.

Kupujte železniške vozne karte v biljetarni „Putnika" v Mariboru, Aleksandr. 35

K občinskim volitvam v Mariboru

NOVA SITUACIJA — NOVA POTA. — BREZPLODNE SPLETKE »SLOVENCA«.

M a r i b o r, 14. oktobra.

Še dobra dva meseca nas ločita od občinskih volitev v Mariboru, ki so razpisane za 18. decembra. Zdi se pa, da so gospodje v taboru SLS postali že danes precej nervozni, ker bi sicer ne pričeli že sedaj streljati s kanoni velikega kalibra. Če pa vidimo, kako ljubljanski »Slovenec« že tedne sem in zlasti zopet zadnji čas s prozornim namenom objavlja vesti o paktu SDS in socijalisti in podobne, se mora to vsakega treznega človeka, ki politične dogodke in razmere v Mariboru pozna, vsekakor čudno dojmiti.

Jasno je, da je situacija glede občinskih volitev v Mariboru postala iz dveh vidikov popolnoma drugačna nego je bila leta 1924. Takrat smo še vedno domnevali, da je politično nemštvo v Mariboru močnejši faktor nego se je pozneje pri ponovnih volitvah (leta 1925 in 1927) izkazalo. Pokazalo se je med tem, da morejo Nemci spraviti v Mariboru v najboljšem slučaju krog 1000 volilcev in da toraj ni niti od daleč misliti na to, da bi mogli občino zavojevati. Pokazalo se je na drugi strani, da stoji nasproti približno 2500 klerikalno-radikalsko-nemškim glasovom nad 3000 slovensko-naprednih in socijalističnih glasov, tako da klerikalci tudi s pomočjo Nemcev ne morejo več postati gospodarji položaja v mariborski občini.

Z ukinitvo določbe občinskega volilnega zakona, v smislu katere je poprej v avtonomnih občinah stranka z relativno večino glasov dobila absolutno večino vseh mandatov, ter z uvedbo čistega proporca, je odpadla potreba nenaravnih vezav med strankami. V trenutku, ko se je to zgodilo, je bilo jasno da SDS, ki je bila v Narodnem bloku grdo izigrana od klerikalcev in od radikalov, ne more več iti v nobeno kombinacijo s strankami, ki so nasproti jasnim določbam svojčas sklenjenega pakta med strankami Narodnega bloka postopale verolomno. Ne bomo za te trditve navajali obširnih dokazov, naj zadostuje, ako povdarimo slučai Mestne hranilnice, zvezo klerikalcev z Nemci pri oblastnih volitvah i. t. d.

SDS v Mariboru, ki polagoma, vendar stalno narašča, se dobro zaveda, da si mora na podlagi dosedanjih izkustev v občinski politiki iskati novih poti. Bila je odkrita kompasiscentka v Narodnem bloku ter je do zadnjega hipa držala obveze iz sklenjenega pakta. Novih paktov s strankami, ki so delale za njenim hrbtom in tudi proti niej, ne more več sklepati. Laž je pa, da bi se bili vršili do sedaj med SDS in socijalisti kakoršnikoli dogovori in sklenili kaki pakti, dasi bi se jih SDS čisto nič ne trebala sramovati, pač pa je med pristaši SDS splošno prepričanje, da naj v bodočem občinskem svetu SDS podpira socijaliste, ako bodo na čelo mestne uprave kandidirali v nacijonalnem pogledu neoporečno osebo.

Klerikalci so pričeli v »Slovencu« tudi z raznimi intrigantskimi poročili, tako n. pr., da je SDS hotela v Mariboru postaviti več list in podobno. Vsi ti balončki imajo po stari klerikalni navadi namen, zanašati v vrste SDS nezaupanje in razdor. Bili so časi, ko so res tudi nekateri pristaši SDS nasedali takim klerikalnim intrigam. Zdi se nam pa, da so ti časi minuli. V strankini organizaciji SDS se pripravlja nastop za občinske volitve s treznim prevdarkom položaja, s hladnim računanjem s številkami in možnostmi ter s tem, da je treba v delegacijo SDS v občinskem odboru spraviti baš iz teh razlogov res najboljše ljudi, o katerih se ve, da imajo jasen pogled na velike naloge komunalne politike v mestu, kakoršno je Maribor. Pojdimo hladnokrvno preko bomb, ki jih kot ouverturo v občinske volitve mečejo v klerikalnem časopisju v javnost!

Jesenske tekme psov ptičarjev v Mariboru

V nedeljo, dne 9. t. m. so se vršile ob najugodnejšem vremenu pod vodstvom g. ravnatelja Bogdana Pogačnika poljske in jesenske vzrelne tekme psov ptičarjev v lovišćih Hoče, Slivnica in Rogoza. Kot sodniki so vršili svoi nelahki posel gg. svetnik Erhardt z Dunaja, veleindustrijalec Urbanc in ravnatelj dr. Lokar iz Ljubljane; prisostvoval je prireditvi načelnik saveza klubov ljubiteljev ptičarjev v naši kraljevini g. Michel iz Beograda. Dobri organizaciji tekme se je zahvaliti, da so se prijavili tekmovalci nele iz naše oblasti, temveč tudi iz ljubljanske, beograjske in novosadske ter veliko število lovcev in gojiteljev psov ptičarjev iz bližnje in daljnje okolice.

Na predvečer tekme se je vršil v hotelu Meran prijateljski sestanek, ki je potekel prav animirano. Govorila sta gg. Urbanc in primarij dr. H. Robič, slednji kot načelnik Slov. lovskega društva — sekcija Maribor — o pomenu mednarodnega sodelovanja v kinološkem oziru. V nedeljo zjutraj so se vodniki psov in gostje po izvršeni pasii smotri na vrtu mariborske kolodvorske restavracije podali v omenjena lovišča na tekmo. Od 12 prijavljenih psov ptičarjev jih je prestalo težko preizkušnjo 9, in sicer 5 v poljski in 4 v jesenski vzrelni tekmi. Uspeh je sledeči: A. Poljska tekma: I. darilo: 1. Boj »Krški« (vodil ravn. D. Klobučar) ... 194 točk; 2. Senta »Čemšenistka« (vodil dr. Erhartič, Beograd ... 187 točk; 3. Samo »Krški« (vodil dr. Leitgeb — Vrhnika) 175 točk; 4. Lotti »Mitraš« (vodila g. Behrbalk — Ptuj) 162... točk. — II. darilo: 1. Diana »Krška« (lastnik dr. Robič, vodil lovski čuvaj Kac)... 153 točk, — B. jesenska vzrelna tekma: II. darilo. 1. Blitz von der Bode (vodil M. Tutorov — Novi sad) 147 točk. — III. darilo. 1. Čil »Krški« (lastnik dr. Krejči — Ljubljana, vodil lovski čuvaj Korošec) 128 točk; 2. Blitz »Krški« (lastnik G. Scherbum — Maribor, vodil lovski čuvaj Korošec).. 122 točk; 3. Pick »Hungaria« (vodil M. Tutorov — Novi sad) 47. točk.

Sestanek sobrania

BEOGRAD, 14. oktobra. Danes se sestane bolgarsko sobranje da odobri ukrepe vlade v zapadnih okrajih države. Predlogi bodo najbrže sprejeti.

Volapük mariborskih ulic in lokalov

RAZISKOVANJE IN ČIŠČENJE NACIJONALNEGA LICA MARIBORA.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. J. Jurčič.

Če potnik izstopi na mariborskem glavnem kolodvoru, mu padalo takoj v oči razne reklamne deske z ogromnimi napisi, ki mu povedo, da je v »osvobojenem« slovenskem Mariboru, drugem središču slovenske kulture. Kaj še! Presenečenje pride kmalu in je potem tem večje. Že takoj na levo ti ponuja narodna tvrdka **»virkovane«** pletenine..., »virkovano« blago...

Ko sem bil v Beogradu, sem našel tudi tam v pristni cirilici »Fajnpucerai«... »Fajnpigleraj«...! »Herihterska radnia« in še več sličnega. Če sem pa sedel v restavraciji, so mi prinesli jedilni list bogate izbire: »supa sa ainkohom... »rosbratlaa sa zosom«... in razne »melšpajzove«... Te čudne spakedranke pač niso primerne za jezikovno ujedinjene.

Pa ostanimo raje v našem Mariboru. Beograd naj očistijo Srbi sami!

Od »virkovanega« blaga malo dalje na levo ti ponuja velika pločevinasta tabla razno blago slovenskega imena... **»v vsem cenama«.** Če preskočiš Aleksandrovo cesto na desno, ti ponuja delikatesna trgovina med drugimi dobrotami tudi **»Kognak«** in — ne smete se — neko **»gnač«.**

Bogve kakšna špecijaliteta je ta **»gnač«...** Bogve! Bo treba iti enkrat poskusit.

V zares (preko in mimo vseh dvomov!) **Slovenski** ulici pa ti je nekdo »Ziersträucher« prestavil razločno **»germa za liputite«...** Kaj bi neki to bilo in v katerem jeziku? Zaman si razbijaš glavo, saj moraš biti zadovoljen, da je ta reklama v — **Slovenski ulici...**

Krenem po Gosposki ulici navzgor in ker mi je medtem postalo slabo (kakor pravijo in bi bilo dovolj razloga), stopim k naši Francki Rotarjevi na čašico brinjevca, da zamorem dalje zasledovati pristno narodni značaj mesta mariborskega. In res! Na hiši fotografa, o katerem gre po mestu govorica, da je papež, škof, kanonik ali kaj neke nove vere, berem razločno v velikih črkah slikano: **»Izdelovanje kino - trikov«!** Tableau! Dosedaj sem mislil, da se triki ne dajo zdelovati in da se na nje razume le kak premeten bankir; da jih pa izdelujejo sam škof adventistov, pa res nisem vedel. In še **kino-trike izdeluje!** Uffa - Fanamet - Pathe Freres - režiserji skrite se; kaiti v Mariboru SHS je tovarna za čisto druge trike kakor jih imate ali razumete vi kinodiletanti v povojih! Na kino-**trakih** vas gledamo, da o **trikih** nimate pojma! Pa brez zamere!

Ker je bil v Gosposki ulici tisti čas prav gosposki »drenj« sem jo mahnil čez Slomškov trg in se znašel v Stolni ulici pred **»kliniko za — lilike!«** Iz strahu pred vsem, kar se imenuje »klinika« in še posebno taka za **»lilike«,** sem jo mahnil na Koroško cesto, kjer nekdo ponuja **»prošeno** pšeno«, a nedaleč od njega je nekdo (desno) v **gotici** napisal vse ono, kar potrebujejo naše slovenske gospodinje za kuhinjo v »slovenskih« **izrazih,** pa takih, da se Bogu smili in vragu gabi. Kljub temu pa dotični po mojih informacijah ne bo še šel v konkurz, ker zato skrbijo naše »hausfrave«. —

V poltemi sem naletel na delavnico za **»avtogeno varanje«,** pa sem zbežal, kar so me noge nesle. Med tekom sem mislil, da me vara samo moja eventuelna žena in da se na prevare razumeje samo klerikalni »narodni« poslanci, šeharji in drugi mešetarji, zdaj pa vem, da imamo v Mariboru poleg **tovarne za trike** tudi **delavnico za autogeno varanje...** Pa naj še kak tepec trdi, da Maribor in napreden in kulturen!

Ko sem tako bežal, se znajdem pred velikim kino-letakom... »Kaj pa je tebe treba bilo?!« sem vzdihnil, ko sem **prečital** par prevodov filmskih naslovov. **Res pravi unikum so naši kinolepaki, pravi izbor za gurmane jezikovne naslade.** Če jih naštejem, bo cela brošura oz. leksikon klasične terminologije.

Ni zameriti našim »umetnikom« če se na primer s cirilico borijo kakor vitez sv. Jurij z zmajem, ne štejem v zlo »Medo-kavi« ki se prodaja v prozornih — rujavih zavojčkih — ali če se pripeti kaka malenkostna pogreška na gostilniškem napisu »Ne plavaj po tleh« kar je dobromišljen opomin in najmanj toliko odkritosrčen kakor oni mesar, ki ima nad svojo prodajalno napis »mesar in **»prekanjevalec«;** zamerim pa temboli tistim našim rodoljubom, ki veliko dajo na »nacijo«, ne ustvarijo pa narodnega zakona, da morajo slikarji, prevajalci naslovov kinofilmov in črkostavci v slovenskem delu Eshaezije znati vsaj — slovenski jezik, najmanj pa v taki meri, da stvar vsaj pravilno **prepišejo ali preslikajo.**

Tu je samo par mariborskih ulic brez čuvenih Studencev, Pobrežja, Tezna, Melja in drugih slavnih predmestij veleslavnega in velenarodnega Maribora.

S tem sem hotel dati iniciativo za nadaljno raziskovanje in čiščenje nacijonalnega lica mesta mariborskega v duhu devize:

»Naša špraha mora bit rajn!«

Aufbiks!

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Petek, 14. oktobra. Zaprto.

Sobota, 15. oktobra ob 20. uri »Revizor ab. A. Kuponi.

Nedelja, 16. oktobra ob 20. uri »Bajadera«.

»Pygmalion« na mariborskem odru. Kot tretje letošnje delo pripravlja mariborska drama znano duhovito komedijo »Pygmalion« v režiji g. Vlad. Skrbinška. S tem delom, ki je imelo tudi v Ljubljani zelo velik uspeh, se predstavi mariborski publiki slavni angleški komediograf Bernard Shaw, ki je danes menda najbolj popularni dramatik na svetu. Premijera bo v torek, 18. okt.

Odgoditev kongresa kopališč.

Predvčerajšnjim smo poročali, da se bo vršila 18. tm. v Vrnjački banji skupščina saveza kopališč in letovišč, kamor pošlje tudi naša oblast dva svoja zastopnika. Ta kongres pa je sedaj odgoden na nedoločen čas, ker je generalna direkcija železnic odbila brez motivacije prošnjo za 50% popust vozne cene, katero ugodnost priznava po pravilniku vsem društvom. —

Za mežiške rudarje.

Posredovanja in pogajanja radi nameravane velike redukcije v mežiškem rudniku imajo vse izglede uspeha, da bo silna nesreča za veliko število rudarjev in njih družin za enkrat še odvrnjena. —

D. N. D. »Napredek«.

Prosim vse odbornike, da se v ponedeljek dne 17. tm. ob 17. uri sigurno udeleže seje v Narodnem domu. Posebej opozarjam tov. predsednika Alberta Sentočnika, da se na vsak način udeleži seje. — Tajnik. —

Kino »APOLO«. Od petka velika veseloigra

7 hčerk ge Gjurković

Po istoimenski veseloigri F. Herzega. Prekaša „Čardaško knjeginjo"

V glavnih vlogah: **Willy Fritsch — Betty Balfour**

Mariborski in dnevni drobiž

Slovenski Maribor!

Sedma obletnica žalostnega koroškega plebiscita je na obzorju. Pričajmo našim koroškim bratom, da nismo še klonili glave, naj je tudi oni ne! Da jim damo duška in moralne opore za vstrajanje v njih narodnih pravicah, je naša sveta dolžnost, da se spomnimo sedme obletnice nesrečnega plebiscita. — Jugoslovenska Matica priredi sporazumno s klubom koroških Slovencev v soboto dne 15. t. m. ob 20. uri v mariborskem Narodnem domu »Večer koroških narodnih pesmi« z jako zanimivim vzporedom. — Vroča želja in prošnja mariborskih Koroščev je, da se te proslave udeleži ves slovensko in jugoslovansko čuteči Maribor, zlasti pa še naša mladina, da pokažemo združeno zanimanje za naše neodrešene brate tam preko meje, ki bijejo neenak boj za svoje narodne pravice. — Vstopnina je ravno zato tako nizka (Din 5, za dijaštvo Din 2), da se proslave lahko vsakdo udeleži. — Vsi na krov! — Klub koroških Slovencev.

Pozor, napredni volilci v Mariboru!

Vse one, ki so dobili od nas pozive, da prinesejo dokumente radi reklamacij, ponovno opozarjamo, da jo sigurno store najkasneje do 15. tm. Tudi še enkrat pozivamo vsakogar, ki ima po zakonu pri predstoječih občinskih volitvah že volilno pravico, da na vsak način pride v naše tajništvo in pogleda v imeniku, ali je vpisan. Reklamacijski rok poteče 18. t. m. To opozorilo objavljamo ponovno, da ne bo pozneje na dan volitev nepotrebnih rekriminacij. — Tajništvo SDS v Mariboru, Cankarjeva 1. —

Letošnja trgatev

je povprečno dobra. Kvantiteta letošnjih vin zaostaja sicer za onimi lanskega leta, zato pa je kvaliteta boljša. V mariborski okolici, v Slovenskih goricah in po ljutomerških in ormoških goricah je bila letošnja trgatev za 30% slabša od lanskega leta. Vina, ki so imela pretečeno leto 14 stopinj, imajo letos 18, vina iz ljutomerskih goric, ki so vsebovala lansko leto 17 do 18 stopinj, pa vsebujejo letos 20 stopinj. Cene so vsled boljše kakovosti znatno poskočile in sicer se letos vina kupujejo na licu mesta po 6 do 8, ona iz Ljutomera in Ormoža pa po 8 do 10 Din za liter. — Tudi v Dalmaciji se letos ni toliko vina pridelalo kakor lani, toda kakovost je mnogo boljša vsled česar so tudi tu cene poskočile, tako da se danes v Maribor dostavljenega dalmatinskega vina ne dobi izpod 8 Din liter. —

Dar Narodni galeriji.

Veliki župan mariborske oblasti, g. dr. Fran Schaubach, ki je član častnega predsedstva razstave slovenskega modernega slikarstva v Pragi, je daroval Narodni galeriji 500 Din v kritje stroškov za razstavo. —

Nova predavanja Ljudske univerze.

V petek, 14. oktobra, predava priljubljeni zagrebški pedagog vseučiliščni prof. dr. Turić o zelo aktualni temi: »Kultura in politična kriza sodobne inteligence kot posledica zgrešenega prosvetnega sistema«. — V pondeljek, 17. oktobra, prične državljanski ciklus s predavanjem vseučil. prof. dr. Pitamica iz Ljubljane o predmetu: »Kaj je država«? — Vodstvo Ljudske univerze prosi Mariborčane in ostale rojake, da podpirajo njeno kulturno delo s predavanji o aktualnih in interesantnih problemih. Kdor ima na razpolago tako snov, naj jo blagovoli ponuditi brez nadaljnega s kratko označbo vsebine. —

Pevski koncert dne 15. oktobra v društveni dvorani v Ptuju.

Glasbeno društvo »Sloga« iz Ljubljane bo izvajalo v Ptuju spored, ki ga je po večini izvajalo že letošnjo pomlad v Ljubljani. Izbralo si je predvsem znane skladatelje. Uspeh, ki so ga skladbe dosegle doslej, gotovo tudi ne bo izostal v Ptuju. Vsi večji zbori se bodo izvajali s spremljevanjem klavirja, le znamenita pesem težakov »Ej uhnem« in štiri končni moški zbori pa brez spremljevanja. Razven domačih skladb vse prvič v naših krajih. —

Gospodarsko in politično društvo za magdalenski okraj

ima jutri, 15. oktobra, ob 20. uri v gostilni »Pri jelenu« redno odborovo sejo. Ker so na dnevnem redu občinske volitve, prosimo, da se seje vsi zanesljivo udeležite. — Predsednik.

Ljuska univerza in delavstvo.

Zadnjič je po predavanju omenil mlad delavec, da preprosti delavci predvajanjem težko sledijo, češ da so za nje previsoka. Ta očitek je z njih stališča morda za nekatera predavanja res upravičen. Ljudska univerza se pač mora ravnati po svojih stalnih obiskovalcih in ti pripadajo žal skoro vsi inteligenčnim krogom. Nihče pa bi ne bil bolj vesel ko Ljudska univerza, če bi število iz delavskih vrst naraščalo. Samo da se prijavijo in Ljudska univerza jim bo priredila predavanja in kurze, kakor si jih sami želijo in take, da jim bodo mogli slediti. Naj velja ta poziv onim delavcem, ki imajo vpliv do svojih tovarišev in bi znali med njimi organizirati tako akcijo. —

Večer koroških narodnih pesmi

se bo vršil v soboto, 15. tm. v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Spored: 1. Otvoritev. 2. Predavanje višj. sodn. svetnika g. O. Deva o koroški narodni pesmi. 3. Predavanje gosp. dr. Sušnika o Koroški s skioptičnimi slikami. 4. Sodelovanje Devovega kvarteta in orkestra Drave. Začetek ob 20. uri. Vstopnina 5 Din, za dijake na galeriji 2 Din. — Po oficijelnem delu prosta zabava pri pogrnjenih mizah. Večer priredi Jugoslovenska Matica in je namenjen poglobitvi spominov in narodno-obrambnega dela o priliki obletnice koroškega plebiscita. Ljubitelji Koroške so vabljeni, da se v čim večjem številu udeleže tega večera. —

Drzno izzivanje.

Sinoči je bil na Aleksandrovi cesti na zahtevo gostov gostilne Kurinčič aretiran znani izzivač Rudolf Schifko, ki je žalil goste in zaničljivo govoril o Slovencih, češ da so šiape in da se bo ž njimi že obračunalo. Zatrjeval je tudi, da ima pri naši vojni mornarici tako vzgojenega sina, da ji povsod škoduje in dela proti državi. Aretiranca so odvedli v policijske zapore, kjer je lahko do jutra koval načrte in naklepe, kako bo obračunal s Slovenci. Policija pa mu je šla v toliko na roko, da mu je za premišljevanje dodelila pri »Grafu« celico z desetdnevno oskrbo. Glede izjave o vzgoji njegovega sina pa bodo opozorjene vojaške oblasti. —

Nezgoda vrtnarja.

Jakob Klaričeк, 46letni vrtnar, je včeraj pri svojem delu padel z lestve ter se po ramah in roki tako močno poškodoval, da ga je morala rešilna postaja pripeljati v bolnišnico. —

Ponesrečena delavka.

V Freundovi tovarni usnja se je težje ponesrečila 28letna delavka Marija Dolenc. Rešilni voz jo je pripeljal v bolnišnico. —

Konj ga je ogrizel.

Izvoščku Ivanu Čermaneku iz Koroške ceste se je konj zgrudil in začel grizti okrog sebe. Močno je v nogo ogrizel tudi svojega gospodarja, ko ga je ta skušal spraviti na noge. Izvošček si je dal pri rešilni postaji obvezati nogo, zdravi se pa doma. —

Borza dela

oskrbi službo šestim zidarjem. Naj se takoj javijo pri njej. —

Pogrešan.

Dne 5. t. m. je odšel z doma brezposelni strojnik Blaž Solzer iz Grajske ulice št. 2. Ženi Katarini je izjavil, da odhaja v Sv. Lenart, kjer si bo poiskal dela, ali pa se utopi v Dravi. Blaž je že šest mesecev brez zaslužka in je z rodbino trpel veliko pomanjkanje. Kdor ima kakršnekoli informacije o pogrešancu, naj jih sporoči mariborskemu policijskemu komisarijatu. —

Radi koroškega večera

15. t. m. odpade plesna šola mes[illegible] june. Prihodnje plesne vaje bodo [illegible] m. Prijave vsako soboto v plesni [illegible]ora-ni. —

Španski praznik

DIA DE LA RAZA. — OBLETNICA KOLUMBOVEGA ODKRITJA AMERIKE. — 100 MILIJONOV ŠPANCE V. — BIKOBORBE IN PROCESIJE.

Te dni praznuje španski narod svoj velik praznik, ki ga imenuje »Dia de la Raza«. To je obletnica Kolumbovega odkritja Amerike. Španci pravijo, da so oni začetniki nove dobe in da je Krištof Kolumb ne samo odkritelj novega dela sveta, temveč odkritelj novega pravega sveta in nove dobe sploh. Brez Španije in Špancev še ne bi bilo današnje dobe, pravijo proslavni proglasi, ki jih je te dni na veliko izdaja španska vlada.

Nas je 100 milijonov in globine ter širine morja ne morejo preprečiti, da ne bi bili mogočna celota po pokolenju, jeziku in civilizaciji — stoji še nadalje v proslavnih proglasih. Španski zastopniki v vseh državah so dobili od svoje vlade navodilo, naj skrbijo za čim večjo razširitev španske slave. In res, vsaka, še tako mala španska kolonija praznuje ter proslavlja iberijsko raso.

Z brigo in vnemo za to proslavo pa gre sedanja španska vlada malo predaleč. Pomp in trušč je tako velik, da vsesplošno vzbuja sum pretiranosti, ki hoče prikriti porazna dejstva ali pa svetu nekaj predstaviti, kar že davno ni več res. Krištof Kolumbova slava, katero tako hudo ogrožajo Norvežani, bi bila še najmanj kočljiva. Veliko hujša so druga dejstva, ki postavljajo španske vladne proslavne proglase na laž. Sto milijonska španska skupnost je danes bajka. Mehikanci so po pokolenju Španci, a so že davno brez vsake zveze s Španijo. Mehikanci se že dolga desetletja smatrajo za nacijo ter bijejo svoje nacijonalne osamosvojitvene boje. Tudi po drugih delih Amerike so Španci brez vsake zveze z nekdanjo svojo domovino.

In končno v Španiji sami je nesrečna diktatura pognala najboljše člane državne skupnosti v emigracijo. Enako beguncem pred italijansko fašistično diktaturo je cvet španskega naroda: znanstveniki, umetniki, mladi nadarjeni intelektualci se zatekajo v Pariz in druga velemesta ter razpošiljajo po svetu plamteče proteste radi nasilja, ki vlada doma. Slavni pisatelj Ibanez je že najemal zrakoplove, da z njimi po domovini raztrosi proteste proti diktatorski vladi. Španski emigranti odrekajo španski vladi vse pravice do proslav in proglasov v imenu španskega naroda.

»Dia de la Raza« je pravzaprav 12. t. m. Slavi se pa že od sobote in se bo slavila najbrž do pondeljka. Generalska vlada si je vzela za vzor rimske imperatorje, samo da daje več cirkusa kot pa kruha. Finansirala je cel ciklus bikoborb. Vstopnine ni, pač pa se med gledalci pobirajo prostovoljni prispevki za »nacijo in državo«. Tujci pravijo, da se s tem več nabere kot pa z vstopnicami. Diktator Primo de Rivera ima namreč svoje pretorijance, ki že tako izgledajo, da jim ne kaže zavrniti nabiralne pole. Višek španskega praznika je po mnenju sarkastičnih Francozov ta, da diktatorjeva legija igra prosilce, ko drugače samo zahteva. Oblastna in grozilna je pa seveda tudi v tej vlogi.

Istotako velikega razmaha kot cirkus brez kruha, je pa Kristovim naukom nasprotna demonstrativna pobožnost. Na večer se po ulicah pojavijo dolge procesije v črne halje z visokimi kapucami, ki imajo samo luknjice za oči, oblečenih raznih bratovščin. Bratovščinarji nosijo v rokah goreče sveče ter prepevajo neke čudne psalme. Poredni Francozi kritizirajo tudi to proslavno točko ter trdijo, da se uprizarja le tedaj, kadar ni kake zanimive bikoborbe.

Za tujo kritiko se španski diktator seveda ne zmeni: igre in proslave daje on Špancem računajoč, da prenesejo še vse kaj hujšega.

NARODNI DOM
Sobota 15. okt. 1927
ob 20. (8.) uri
VEČER
KOROŠKIH NARODNIH PESMI
ob sedmi obletnici plebiscita, priredi Jugosl. Matica
SPORED:
Predavanje skladatelja vss. g. Deva: Koroška narodna pesem — ter — govor prof. dr. Fr. Sušnika: Koroška (s skioptičnimi slikami). — Sodelujeta Devov kvartet ter orkester Drave. — Po sporedu prosta zabava pri pogrnjenih mizah. — Vstopnina Din 5·—, za dijake na galeriji Din 2·—. — ROJAKI! Obletnica plebiscita je za nas „Vseh vernih duš dan". Kdo se jih ne bi spomnil! Kdo naj bi zgubil vero! Spominu in naši zahtevi — ta večer!

Novo zdravilo srčne bolezni

Ugleden nemški profesor dr. G. Zuelzer je skupno z nekim raziskovalcem v Inomostu izumil preparat, na podlagi katerega bi v zdravniški znanosti lahko povzročil velik prevrat. Delovanje novega preparata so nedavno preizkusili na izoliranem srcu žabe. Ko so žabje srce s strupom onesposobili, je po injekciji pričelo zopet delovati, naposled pa je pulzacija postala normalna. Celo navidez mrtvo srce deluje po uporabi »eutomona«. V izredno težkem slučaju je uspelo obuditi celo tričetrt ure zamrlo srce. V zdravem žabjem srcu je delovanje srca po injekciji krepkejše in hitrejše. Preparat so preizkusili tudi pri obolenju srčnih mišic in pri težkih slučajih srčne astme in dosegli popoln uspeh. Z vbrizgovanjem male doze eutonona je nastopilo popolno ozdravljenje. Kljub velikim uspehom izuma še število poizkusov ni toliko, da bi se lahko že danes sodilo, kako pot bo nastopil preparat v modernem zdravilstvu.

Štiri tisoč let stari napisi.

Blizu kraja Vingen v zapadni Norveški so našli starinoslovci skalnate plošče z vdolbenimi napisi in podobami. Starost teh plošč in napisov se ceni na 4000 let. Plošče z napisi se vrstijo na daljavo nad 700 metrov in vsebujejo okrog 800 živalskih in človeških podob. Živalske podobe predstavljajo večinoma jelene in sicer posamezne in v skupinah. Te plošče so danes na Norveškem najstarejši odkriti ostanki iz kamenite dobe.

Iglasti gozdovi v Baltiškem morju.

Danski raziskovalci so kakih deset kilometrov južno od otoka Bornholm v morski globini kakih 100 metrov našli ostanke velikih iglastih, večinoma borovih gozdov. Najprej se je mislilo, da so nakopičili ta les gorski pritoki iz Skandinavije, natančnejša preiskava je pa dognala, da so to gozdovi, ki so se pogreznili v prastari dobi. Tedaj je bil Bornholm zan z ozemljem današnje Nem

Poroka najstarejšega zakonskega para

V nekem londonskem predmestju se je nedavno poročil najstarejši zakonski par na Angleškem. Uradnik ženitbenega urada ni mogel verjeti svojim očem, ko se mu je priglasil »mladi starec z dolgo belo brado. Iz krstnih par«: sklonjena starka in naguban listov je razvidel, da je nevesta stara 98 let, zaročenec pa 83. Najzanimivejše pa je dejstvo, da je uradnik opazil, da sta novoporočenca močno zaljubljena, čeprav sta bila že oba dvakrat poročena. Kandidata za tretji zakon se poznata že 62 let. Že v svoji mladosti je mister Green hotel poročiti sedanjo nevesto, toda mladenka ga je zavrnila. Minulo je 22 let, odkar se nista videla. Green je imel že 43 let, ko mu je umrla soproga in ko je po naključju srečal 50letno vdovo. Mislil je, da bo lahko pridobil vdovo zase in ji ponudil zakon. Toda prijateljica ga je ponovno odbila in se poročila z nekim trgovcem, dočim si je Green tudi poiskal drugo družico. Ko sta v drugo ostala sama, se ga je starka usmilila in šele na tretjo prošnjo privolila v zakon.

Žabe preplavile mesto.

Iz Malmöa poročajo, da je prebivalstvo neznatnega ribiškega mesteca blizu Landskrona, presenetil nenavaden prirodni pojav. Mali trg mesteca so nenadoma pokrili tisoči žab. Po vsem trgu, po ulicah, vrtovih in celo v hišah se je gnetlo malih živali, ki so prišle iz zaliva. Pojav je napotil dr. Hanstrema, da je zanimiv slučaj znanstveno preiskal in objavil svoja opazovanja in ugotovitve. Žabe, ki so naskočile mesto, so dolge le 3 cm. Njih organiziran naval pa se lahko tolmači na več načinov. Najverjetneje je, da jih je nevihta prignala na obalo. Žabe sicer ne morejo živeti v slani vodi, toda ozki zaliv je radi neprestanega deževja napolnila sladka voda, kateri so se zaredile številne ža-

Godba in živali

V londonskem zoološkem vrtu so poskusili, kako deluje godba na razne eksotične živali. Majhen orkester dveh violin, flaute, oboe in harmonike je hodil od kletke do kletke ter igral razne komade. Vrstile so se klasične salonske in plesne melodije. Pred domom nosoroga so zaigrali sonato na luno, ki je nosoroga silno razburila. Po vodnem bazenu je razjarjen lomastil sem in tja ter z močnimi vodnimi curki končno pregnal muzikante. Morski psi so pa godbo dobro sprejeli. Znano je že od prej, da te živali po svoje ljubijo godbo. Prireditelji koncerta za živali trdijo, da je morskim psom najbolj ugajal menuett. Ko se je oglasil jazz, so pa muzikalični morski psi odločno pokazali, da jim ta vrsta godbe ne ugaja. Volkovi in šakali so odklonili s tulenjem vsako godbo. Leopard je pa zadovoljno mrmral, ko mu je orkester zaigral modern salonski komad. Ko so pa začeli z Gounodovo žalobno koračnico, je pa začel divje skakati po svoji kletki. Pri krokodilih je dosegla godba velik uspeh; pri prvih zvokih so že bestije priplavale na kopno in mirno ostale, dokler se je igralo. Z enakim mirom so krokodili poslušali godbo vseh vrst. Kače so pa zelo razočarale, ker sploh niso reagirale na zvoke. Iz tega bi se dalo sklepati, da indijski fakirji kače ne fascinirajo z glasovi svojih piščalk, ampak s kretnjami rok in mogoče tudi s pogledi. Drugič so poskusili tudi z gramofonom in se je tiger ali iz navdušenja ali pa v znak protesta valjal po tleh. Podobno so se obnašale tudi divje mačke. Slon je pa samo migal z ušesi in z rilcem, a se drugače ni dal spraviti iz svojega dostojanstvenega miru. Mlad orangutan je nekaj časa ves zamaknjen poslušal, potem se je pa previdno približal gramofonu ter segel v odprtino, kakor bi hotel muzikanta izvleči ali povabiti ven.

Svetovni rekorder — lenoba v očeh redarja.

Angleškemu majorju Segraveu, ki je dosegel svetovni rekord v avtomobilski hitrostni dirki, se je nedavno pripetil sledeči dogodek: Vozil je po najprometnejši ulici Londona v vrsti z drugimi šoferji. Na nekem križišču je prometni stražnik radi osebnega prehoda zaustavil dolgo verigo avtomobilov in tudi Segraveuov avto. Ko so pešci pasirali ulico, je redar dal znamenje za odhod vozil. Segraveu ni takoj uspelo spraviti avtomobila v pogon, kar je opazil tudi redar in mu zaklical: »Naprej lenoba!« Segraue, ki je nedavno na Floridi z istim avtom dosegel brzino 300 kilometrov na uro in postavil svetovni rekord, se je znašel v komičnem položaju in dejal svojemu prijatelju: »V življenju sem bil že radi marsičesa karan, vendar me radi slabega avtomobila ali počasne vožnje doslej še nihče na svetu ni ozmerjal«.

Logično vprašanje.

— Gospodična, je-li ljubi Bog zbolel? vpraša Janezek svojo učiteljico v prvem razredu.

— Za božjo voljo, kako ti pride kaj takega na misel?

— Saj sem slišal, kako je čital moj tata v novinah, da je ljubi Bog včeraj [illegible]

Šport

Olimpijski dan v Ptuju.

V Ptuju priredi agilni SK Ptuj s sodelovanjem Slovenskega tenis kluba, kolesarskega kluba Zvonček in delavskega kolesarskega kluba Olimpijski dan. Sodelovala bo tudi hazenska sekcija SK Mure. — Ob pol 12. se bo vršil obhod skozi mesto, katerega se udeleži poleg omenjenih klubov tudi sekcija avtokluba Maribor s tridesetimi vozili, kar bo brez dvoma v znatni meri prispeva k popularizaciji sporta. Popoldne se bo vršila interesantna hazenska tekma SK Ptuj:SKMura, najzanimivejša pa bodo lahkoatletska tekmovanja. Ako uspe MO v Mariboru, da zbere nogometno moštvo, ki bi gostovalo v Ptuju brezplačno, se bo vršila tudi nogometna tekma. — Upamo, da bo pester program prireditve v obilni meri pripomogel ne le udomačenju sporta, temveč tudi zadovoljil gmotno stran in tako dosegel glavni namen olimpijskega dne.

Nadaljevanje prvenstvenih tekmovanj.

Prihodnjo nedelio, 23. t. m. se bodo prvenstvene tekme zopet nadaljevale. Nastopila bodo moštva: Svoboda-Ptuj in Železničarji-Merkur. Obe tekmi se bosta vršili popoldne na igrišču »Maribora«. Dne 30. t. m. se bo odigrala najvažnejša tekma jesenske sezone — nogometni derby — Maribor:Rapid. 6. novembra Merkur:Maribor v Mariboru, Ptuj:Železničar v Ptuju. 13. nov. Merkur:Rapid v Mariboru, Ptuj:Maribor v Ptuju. 20. nov. Maribor:Svoboda. 27. nov. Svoboda:Železničar v Mariboru, Ptuj:Rapid v Ptuju. 4. decembra: Maribor:Železničar.

MOLNP (službeno).

Pozivajo se vsi oni igralci mariborskih klubov, ki bi hoteli na lastne stroške v nedeljo 16. t. m. v Ptuj, da se zglase pri predsedniku MO nocoj ob 20. v gostilni Dolničar, ali pa ga obveste na kak drug način. Ako se prijavi zadostno število nogometašev, se bo v nedeljo odigrala v Ptuju nogometna tekma.

O gostovanju »Maribora« v Beljaku.

V kritiki glede gostovanja »Maribora« v Beljaku se je našemu poročevalcu vrinila neprijetna napaka. Objektivnosti na ljubo konstatiramo, da desni branilec »Maribora«, Koren ni bil nerazpoložen, temveč je k lepemu uspehu svojega moštva z izredno požrtvovalno igro prispeval v enaki meri kot njegovi soigralci in to celo po ostrem karambolu, katerega posledice čutj še danes.

•

Kolesarski klub »Perun« sekcija Slov. Bistrica, priredi dne 16. t. m. klubsko prvenstveno cestno dirko na progi Sl. Bistrica - Fram - Sp. Polskava. Start ob 14. uri.

Ne bo še propadel Ford!

Iz Fordovih tovarn javljajo, da imajo trenutno ogromno naročil, za 400.000 avtomobilov novega modela, kar predstavlja vrednost 200 milijonov dolarjev ali enaist in pol milijarde dinarjev. V tovarni je zaposlenih 65.000 delavcev, ki zaslužijo toliko kakor pred reorganizacijo dela 90.000 delavcev. Produkcija, ki je znašala prej 8500 avtomobilov dnevno, bo skoro dosegla 10.000 vozil na dan.

Maksim Gorki:

Otroška leta

23 Poslovenil dr. I. D.

»To so nejasne reči in tudi, kdo je kriv: ali tisti, ki beži, ali oni, ki lovi, — mi tega ne razumemo.«

»Ali pomniš še, oče«, je znova izpregovorila babica, »kako sva po tistem velikem požaru . . .«

Ded je v vseh rečeh ljubil natančnost, zato je vprašal:

»Po katerem velikem požaru?«

Kadar sta se tako zatopila v preteklost, sta pozabila name. Njun glas in njune besede so zvenele ne glasno, in tako lepo, da se mi je včasih zazdelo, kakor da pojeta pesem, neveselo pesem o boleznih, požarih, pobojih, naglih smrtih in veščih lopovščinah, o norcih za voljo Krista, o hudih gospodarjih.

»Koliko smo doživeli, koliko videli!« — je tiho mrmral ded.

»Ali sva slabo živela?« je dejala babica. »Spomni se le, kako lepa pomlad se je začela potem, ko sem porodila jaz Varjo!«

»To je bilo štiridesetosmega leta, ko smo se vojskovali z Ogri; botra so takoj drugi dan po krstu pognali v vojno . . .«

»In poginil je«, je vzdihnila babica.

»Poginil, da! Od tega leta dalje nama je božji blagoslov tekel v hišo, kakor voda na splav. Eh, Barbara . . .«

»Dovolj je, oče . . .«

Razjezil se je, pomračil.

»Česa naj bo dovolj? Nisva imela sreče z otroci, od katerekoli strani jih pogledaš. Kam je izginila najina moč, sila? Mislila sva, da nabirava v trdno košaro, Gospod pa nama je dal v roke slabo rešeto . . .«

Kričal je, in kakor, da bi bil opečen, je tekal po sobi, bolestno vzklikal, psoval otroke, grozil babici s svojo malo, suho pestjo:

»Vsem si dajala potuho ti! Čarovnica!«

Iz skrbi polnega razburjenja je prišel do pokajočega vpitja, padel je v kot, pred svete podobe in se z velikimi zamahi bil po prsih:

»Gospod, ali sem večji grešnik od drugih? Zaka-aj?«

In ves se je tresel, užaljeno in hudobno bliskal z mokrimi, solznimi očmi.

Babica je sedela v temi, se molče križala, nato je previdno šla k njemu in ga pogovarjala.

»No, kaj pa si se tako razžalostil? Gospod že ve, kaj dela. Mnogo jih ima še slabše otroke. Povsod, očka, je to in ono, prepiri, razprtije in pretepi. Vsi očetje in matere umivajo svoje grehe s solzami, ne samo ti.«

Včasih so ga take besede pomirile, utihnil je, se izmučen zvalil v posteljo, z babico pa sva tiho odšla na podstrešje.

Ko pa je nekoč stopila k njemu s prijazno besedo, se je hitro okrenil, zamahnil in jo s pestjo udaril v obraz, da je počilo. Babica je omahnila, padla na kolena, pritisnila je roko na usta, se zbrala ter tiho, mirno rekla:

»Eh, tepec . . .«

In pljunila mu je kri pred noge, on pa je dvakrat zateglo zatulil in dvignil obe roki:

»Poberi se, če ne, te ubijem!«

»Tepec«, je ponovila, ko je šla skozi vrata; ded je planil za njo, ona pa je počasi prestopila prag in mu zaprla duri pred nosom.

»Meh stari«, je siknil ded, rdeč kakor ogel, se držal za podboj in praskal po njem s prsti.

Ležal sem na klopi pri peči, ne živ, ne mrtev in nisem mogel verjeti temu, kar sem videl; prvikrat je udaril babico vpričo mene in to je bilo dušeče, ostudno, odkrivalo je nekaj novega v njem, nekaj vsled česar bi bilo zastonj misliti na zbližanje med njim in menoj, in kar me je nekako razdelilo. On pa je stal tam, zapičen z nohti v podboj, kakor s pepelom pokrit, siv in ves naježen. Naenkrat je stopil na sredo sobe, padel na kolena, da se je dotaknil tal z roko, v naslednjem hipu skočil na noge in se udaril z rokami po prsih:

»Nu, Gospod . . .«

Zdrčal sem s klopi pri peči, kakor po ledu in zbežal iz sobe: zgoraj je babica hodila sem in tja in izmivala usta.

»Ali te boli?«

Stopila je v kot, izpljunila vodo v vedro za pomije in mirno odgovorila:

»Nič ni, zobje so celi, samo ustnice mi je razbil.«

»Zakaj pa je storil to?«

Pogledala je skozi okno na ulico in dejala:

»Jezi se, težko mu je starcu, da mu je šlo vse po nesreči . . .«

»Lezi v božjem miru, ne misli o takih rečeh . . .«

Vprašal sem jo še nekaj, pa je nenavadno strogo vzkliknila:

»Komu pa sem rekla — lezi! Neposlušnež tak . . .«

Sedla je k oknu, sesala ustnice in često izpljunila v robec.

Ko se je slačila, sem jo opazoval: v modrem kvadratu okna so ji nad črno glavo blestele zvezde. Na ulici je bilo tiho, v sobi temno.

Ko sem legel, je prišla k meni, me rahlo pogladila po glavi in rekla:

»Le mirno spi, jaz pa grem doli k njemu . . . Ne žalosti se preveč zaradi mene, dušica, jaz sem tudi sama kriva . . . Spi!«

Poljubila me je in odšla, mene pa se je polastila nestrpljiva žalost, skočil sem iz široke, mehke, tople postelje, šel k oknu, gledal doli na prazno ulico in otrpnil v neizmerni bridkosti.

VII.

Že zgodaj sem spoznal, da je dedov Bog drugačen, nego babičin; brezuspešno bi bilo trditi, da ni tako, razloček je bil očividen, bolj ko je bilo potrebno.

Ko se je zbudila, si je na postelji sedeč navadno dolgo časa česala čudovite lase, tresla z glavo, stiskala zobe in si ruvala cele pramene te črne svile ter se prepirala šepetaje, da bi me ne prebudila:

»Da bi vas! Pokora ti taka . . .«

Ko si jih je nekako razčesala, jih je začela spletati v debele kite, nato se je, srdito sopeč, hitro umila in ne da bi sprala razdraženost s širokega obraza, na katerem se je poznala še zaspanost, je pokleknila pred podobe; tedaj se je pričelo šele njeno pravo jutranje umivanje, ki jo je naenkrat vso posvežilo.

Vzravnala je skrivljeni hrbet, dvignila glavo, ljubeznivo gledala v okrogli obraz Kazanske Matere Božje, se na široko, goreče prekrižala in šumno vneto šepetala:

»Preslavna Bogorodica, deli nam svojo milost, o Mati, na ta današnji dan.«

Priklanjala se je do tal, počasi upogibala hrbet in znova še bolj goreče in umiljeno zašepetala:

»Ti vir veselja, Lepotica prečista, jablana cvetoča! . . .«

Skoraj vsako jutro je iznašla novih besedi hvale, in to me je vselej nagnilo, da sem poslušal njeno molitev z napetim zanimanjem.

»Srčece moje prečisto, nebeško! Zaščita moja in moje varstvo, solnčece zlato, Mati Gospodova, brani me vabljivosti zlega, ne daj, da koga ne užalim, in mene naj nihče ne žali brez vzroka!«

Z nasmehom v temnih očeh in nekako pomlajena, se je znova začela križati, počasi dvigajoč težko roko.

»Jezus Kristus, Sin božji, bodi milostljiv meni grešnici, zaradi svoje Matere . . .«

Vselej je bila njena molitev, kakor slavospev, kakor iskrena, prostodušna hvala.

Zjutraj ni molila dolgo; treba je bilo postaviti samovar, ded ni hotel nobene postrežnice več, in če babica ni pripravila čaja v času, ki ga je bil določil on, jo je dolgo in srdito zmerjal.

Nekoč se je zbudil prej nego babica in je prišel k njej na podstrešje; našel jo je še pri molitvi, poslušal nekaj časa njeno šepetanje, nato prezirljivo zategnil tanke, temne ustnice, pri čaju potem pa je godrnjal:

»Kolikokrat sem te že, butica ti trda, učil, kako je treba moliti, ti pa le po svoje mrmraš, odpadnica! Kako le naj te prenaša Gospod!«

»On že razume«, je uverjeno odgovorila babica. »Njemu govori, kar veš! Gospod že vse razbere . . .«

»Trmoglavka prokleta! Eh, vi-i . . .«

Njen Bog je bil celi dan z njo, celo z živalimi je govorila o njem. Bilo mi je jasno, da se takemu Bogu vse lahko — pokorno ukloni: ljudje, psi, ptice, čebele in rastline; On je bil do vseh stvari na zemlji enako dober, vsem enako blizu.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5·—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10·—

»Halo! Halo! Kam greš?«

»V pravo dalmatinsko gostilno, Dravska 13 pri starem mostu, ker tam dobim pristno novo dalmatinsko vino, po katerem dobim okrepčilo in zdravje«. Koncert vsako soboto in nedeljo. 1336

Gospod ali gospodična

se sprejme na hrano in stanovanje, tudi dva poročena s porabo kuhinje. Naslov: Tattenbachova ul. 15, III. nadstropje, Florian. 1337

Zaboje

velikost 100×80 cm prodam, Albert Viscek, Glavni trg 5. 1339

Pridna in zanesljiva kuharica in sobarica

za trgovsko podjetje. Naslov daje tvrdka Hinko Sax, Maribor, Grajski trg 8. 1340

Priznano izvrstno kislo zelje

priporoča M. Berdajs, Maribor, Trg Svobode. 1175

Prvovrstno

onduliranje in rezanje »bubi glavice« v higijenični brivnici. — Viekoslav Gjurin Jurčičeva 9. 1327

Čviček

pristen iz gadove peči in sladki vinski mošt se toči v Narodnem domu. 1306

Ravnokar dospela velika pošiljatev

KRZNA

iz Leipzig-a

Ne zamudite te prilike in oglejte si mojo bogato zalogo

Cene nizke! — Izbira velika!

L. Ornik, Maribor, Koroška cesta 9

Zastopnike iščemo

Svetovna tvrdka s tovarno v Jugoslaviji za drobnarijsko stroko najboljše uvedena išče zelo sposobne zastopnike za Maribor in provinco. Gospodje z odličnim nastopom, priljubljeni pri odjemalcih, naj se javijo pod šifro ‚Deutschland' na **Jugomosse, Zagreb, Zrinjevac 20.** 1335

Naznanjam

cenj. občinstvu, da bom imel vsako soboto in nedeljo krvavice in jetrnice ter mesene pečene

klobase

1174

kakor tudi pristna nova in stara dalmatinska, ljutomerska in haloška vina. Vsak dan morske ribe. Za obilen obisk se priporoča **Rud. Catuta, Jadranska klet, Maribor.**

Din 199·—

čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri

Anici Traun

Grajski trg 1 870

Otvoritev

delavske kuhinje v prejšnji Štajerski kleti s 15. oktobrom 1927. Mrzla in topla jedila, ribe, prave domače svinjske klobase. Abonenti se sprejemajo na hrano. Posebne ugodnosti za vajence in dijake iz dežele. Obed in večerja Din 8—10. Pijača za abonente ni obvezna. Prvovrstno štajersko, šibeniška dalm. črna in bela vina ter apolo. Turška kavarna. Cene nizke postrežba točna.

Za obilen obisk se priporoča

Josip Fleis, dalavska kuhinja

Maribor, Kopališka ulica št. 17

Pisarniške potrebščine

najboljše kvalitete kupite le pri 1125

Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11

Vse tiskovine po naročilu.

Ruske začetnice za Slovence

V založništvu Mariborske tiskarne v Mariboru, Jurčičeva ulica 4, je izšla

Ruska začetnica za Slovence

sestavil ruski gimn. prof.

Maksim Leonidović Blumenau

1301 Cena broširani knjigi Din 20·—

Knjiga je za začetnike, kurze in šole jako priporočljiva

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.